

โดย เต็มธรรม สิทธิเลิศ

ประเด็นการขยายตัวในความต้องการด้านพลังงานของอาเซียนเป็นเรื่องสำคัญที่กำลังเกิดขึ้นในการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจึงมีการดำเนินการในด้านพลังงาน โดยมีการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงาน (ASEAN Ministers on Energy Meeting : AMEM) ขึ้น ซึ่งเป็นการประชุมระดับรัฐมนตรีของอาเซียน เพื่อร่วมกันกำหนดแนวโยบายการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสมาชิกอาเซียนในด้านพลังงาน มีการจัดประชุมปีละ 1 ครั้ง

การประชุมครั้งล่าสุดคือการประชุมรัฐมนตรีพลังงานอาเซียน ครั้งที่ 32 (The 32nd ASEAN Ministers on Energy Meeting) ณ กรุงเวียงจันทน์ ประเทศลาว เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2014 (พ.ศ.2557) โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานและเหมืองแร่ของลาวเป็นประธานในที่ประชุม โดยที่ประชุมรับทราบความพยายามของประเทศสมาชิกในการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ตามแผนปฏิบัติการพลังงานของอาเซียนระหว่างปี พ.ศ. 2553 - 2558 (ASEAN Plan of Actions on Energy Cooperation : APAEC 2010-2015) โดยได้กำหนดแนวทางของความร่วมมือ โดยมีโครงการหลักที่สำคัญ 7 สาขา ดังนี้

1. การเชื่อมโยงระบบสายส่งไฟฟ้าของอาเซียน (ASEAN Power Grid : APG)
2. การเชื่อมโยงท่อส่งก๊าซธรรมชาติของอาเซียน (Trans-ASEAN Gas Pipeline : TAGP)
3. การพัฒนาเทคโนโลยีที่สามารถนำถ่านหินมาใช้เป็นพลังงานอย่างไม่มีมลพิษ (Coal and Clean Coal Technology)
4. การพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานที่กลับมาใช้ใหม่ได้ที่สะอาดและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Renewable Energy : RE)
5. การส่งเสริมให้เกิดการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพและการอนุรักษ์พลังงาน (Energy Efficiency and

Conservation : EE&C)

6. นโยบายและการวางแผนพลังงานภูมิภาค (Regional Policy and Planning)

7. พลังงานนิวเคลียร์สำหรับพลเรือน (Civilian Nuclear Energy)

ประเทศสมาชิกให้ความสำคัญกับการผลักดันการดำเนินการโครงการเชื่อมโยงท่อส่งก๊าซธรรมชาติอาเซียน (Trans-ASEAN Gas Pipeline : TAGP) และโครงการเชื่อมโยงสายส่งไฟฟ้าอาเซียน (ASEAN Power Grid : APG) อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ จากโครงสร้างพื้นฐานที่เชื่อมต่อกัน ย่อมทำให้สามารถซื้อขายพลังงานข้ามประเทศได้อย่างสะดวกมากขึ้น จะเป็นการกระตุ้นให้เกิดการลงทุนในกิจการพลังงานตามมูอย่างมากมาย ตลอดจนเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงานในภูมิภาคอีกด้วย

นอกจากนี้ ได้มีการพัฒนาแผนปฏิบัติการพลังงานอาเซียนระหว่างปี 2016 - 2020 (พ.ศ.2559-2563) นับเป็นความพยายามของอาเซียนในการรักษาเสถียรภาพ ความมั่นคง และการพัฒนาพลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ภายใต้หัวข้อ "Enhancing energy connectivity and market integration in ASEAN to achieve energy security, accessibility, affordability and sustainability for all" และที่ประชุมตกลงที่จะจัดการประชุม ครั้งที่ 33 (และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง) ที่ประเทศมาเลเซีย ในปี 2015 (พ.ศ.2558)

ผลกระทบของการเชื่อมโยงด้านพลังงานของอาเซียนมีหลายด้าน อาทิ ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งเกิดจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล และการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นประเทศสมาชิกจึงควรหามาตรการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยหันมาใช้พลังงานทดแทนและส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้ผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจในทางบวก คือการช่วยขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนอันเป็นผลมาจากราคาพลังงานที่ถูกลง ช่วยลดต้นทุนและสร้างความเชื่อมั่นเกี่ยวกับการพัฒนาการของเศรษฐกิจในภูมิภาค อย่างไรก็ตาม ภัยคุกคามทางลบ คือเกิดการแข่งขันด้านเศรษฐกิจภายในภูมิภาคที่สูงขึ้นเนื่องจากราคาพลังงานถูกลง และผลดีจากการที่ราคาพลังงานถูกลงอาจถูกหักล้างด้วยการที่ต้องขยายฐานการผลิตไปไกลโครงการเชื่อมโยงด้านพลังงาน ทำให้ต้องขนส่งสินค้าในระยะทางที่ไกลขึ้น จนส่งผลให้ราคาสินค้าแพงขึ้นก็เป็นไปได้

ส่วนอาเซียน สำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ
กรมประชาสัมพันธ์